

Propostes de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària davant la reforma del sistema fiscal

El passat divendres 14 de març es va publicar l'informe elaborat per un comitè de vuit anomenats "experts" amb propostes per a un nou sistema tributari. Aquest informe ha de ser la base de la reforma fiscal que el govern espanyol ha d'emprendre aquest 2014.

Tot i això el govern ja havia anunciat amb anterioritat a l'informe mesures com la supressió de l'IRPF per rentes inferiors als 12.000€ anuals. Donant a entendre que, d'alguna manera, el govern ja té escrit el seu full de ruta, i la petició d'aquest informe no deixa de ser un simple maquillatge i posada en escena per a donar "pretesa" legitimada a l'actuació del govern.

Dins aquest comitè d'experts no hi havia cap membre representant de la ciutadania. Tan sols catedràtics i doctors en economia i un catedràtic de dret. Un cop més caiem en el fals parany de creure que l'economia, és una matèria exacta que no parteix de cap pressupòsit sinó que el seu llenguatge tècnic i els seus són asèptics i innocus, que no hi ha categoria moral en les seves afirmacions.

Els experts diuen que es tracta d'una "reforma neutra", nosaltres creiem que la neutralitat en política fiscal no existeix, qualsevol canvi impositiu té uns efectes i conseqüències claríssimes per a les persones.

Només escoltem als experts? O també volem saber que en pensa la ciutadania?

La presència de membres destacats de la nostra societat civil, així com de veus que tinguin una visió més crítica dels models econòmics imperants, ja no diguem de la presència d'alguna dona, potser hauria permès tenir una visió més ampla de les possibles mesures a aplicar en un context de crisi social extrema com el que estem vivint, tenint en compte les conseqüències socials de qualsevol mesura.

És per això que, en qualsevol canvi del model impositiu, reclamem que la ciutadania sigui escoltada i tinguda en compte.

Les bases d'un nou informe: Lluita contra la pobresa, l'exclusió i pels drets socials

Una lectura ràpida del text ens permet veure com cap de les mesures parteix de l'actual realitat de desigualtat, pobresa i exclusió a l'Estat Español, ni de la retallada de drets socials que veiem dia a dia, minant cada cop més l'Estat del Benestar.

Paraules com pobresa o exclusió no apareixen en un text que té més de 400 pàgines. La paraula Estat del Benestar, només apareix dues vegades.

Així doncs, si volem garantir un Estat del Benestar sòlid, solvent i d'accés universal i fer front de manera valenta a la crisi i a l'atur ens cal un sistema fiscal just, progressiu i que garanteixi que pagui més, qui més té.

Pensem primer quin Estat del Benestar volem i creem un sistema tributari a mida que ens permeti sostenir-lo. Mai a l'inversa.

Afirmacions com les que ha fet l'expert i portaveu del comitè, Manuel Lagares: *"Este país tiene que elegir entre pagar dos puntos menos de IVA y mantener cinco millones de parados o pagar dos puntos más de IVA y reducir sustancialmente el número de parados."* Són d'una clara demagògia i d'una manca total de sensibilitat social. Nosaltres creiem més aviat, que reduïrem l'atur amb polítiques de treball actives, però sobretot lluitant en contra de la gran lacra que és el frau i l'elusió fiscal.

Enfront d'un document que el que proposa és una rebaixa fiscal nosaltres el que constatem és que:

- Tenim uns tipus efectius molt per sota de la mitjana europea (46% vs 37% a Espanya), i continuem estant també molt per sota en inversió (que no despesa) social, Per tant hi ha encara molt de marge de recaptació, celebrem que es proposi eliminar deduccions com a l'impost de societats, però no cap rebaixa impositiva injustificada. Un cop més cal més persecució del frau fiscal.
- Que no podem proposar mesures com l'augment d'impostos indirectes, que afecten molt més a les rendes baixes, a canvi de rebaixes en els trams inferiors de l'IRPF d'un caràcter marcadament insubstantial i electoralista. Gravem més a qui més té. Com proposem al nostre informe que ara presentarem: recuperació d'impost del patrimoni, IVA per a productes de luxe i igualació de les rendes del treball amb les del capital.
- Creiem imprescindible que les administracions públiques actuïn com a motor econòmic, recaptant impostos d'allà on hi ha poder adquisitiu i retornant-los a la societat en forma de serveis públics. Que les

propostes de la Plataforma no només són més justes sinó que anirien millor per a reactivar l'economia i crear ocupació.

Les nostres propostes

El nostre document "La reforma fiscal que volem" – Propostes de la ciutadania davant la recent reforma fiscal - realitza un estudi de l'actual sistema tributari espanyol, els seus dèficits i mancances i proposa mesures concretes per a la seva millora. Vol ser també una invitació a reflexionar sobre el model impositiu que volem i que necessitem, i un crit d'alerta davant les anunciades propostes de reforma del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques de l'Estat Espanyol per a recordar amb claredat i contundència que la ciutadania vol i reclama un sistema impositiu més just i progressiu.

1.- Primer punt i com a base del document, amb l'objectiu de finançar l'Estat del Benestar que volem, la voluntat d'abandonar el discurs de la despesa, per atacar el dèficit públic **per la vessant dels ingressos**, definint un sistema tributari proporcional i redistributiu que garanteixi tant la justícia fiscal com la impossibilitat d'escapar a l'aplicació del sistema tributari per mitjà del frau fiscal.

L'IRPF i l'IVA sumen el 72% de la recaptació. No podem continuar pressionant fiscalment d'aquesta manera a les classes mitjanes.

2.- Entomar una profunda Reforma Fiscal que eviti els actuals mecanismes de pèrdua de recaptació impositiva bé per frau, bé per sistemes d'elusió fiscal. Ens estem referint principalment a les SICAVS, l'actual règim d'estimació objectiva, els preus de transferència camuflats i sobretot els mètodes d'enginyeria fiscal agressiva que apunten sempre a la deslocalització de rendes i capitals als paradisos fiscals.

Fins a 10 diferents estudis i avaluacions d'institucions nacionals i internacionals situen el frau fiscal i l'economia submergida a Espanya entre el 23% i 25% del PIB, estudis que extrapolats a Catalunya situarien la seva taxa d'economia submergida en un 22,3% mentre que, entre els 15 primers països de la UE, aquesta xifra oscil·la entre el 10 i el 12%.

En aquest sentit proposem:

Establir fórmules de coordinació i col·laboració entre administracions

Reelaborar els sistemes de gestió que permetin reduir el frau

La creació d'una base de dades fiscal única compartida

Major tributació de les societats d'inversió. Acabar amb el tracte de favor a les SICAV (Societats d'Inversió de Capital Variable), instrument on les grans fortunes tributen tan sols a l'1%

3.- Dotació de personal i mitjans suficients a l'Agència Tributaria en la lluita contra les verdaderes bosses de frau, que no es corresponen amb la cada vegada major pressió fiscal a rendes mitjanes i baixes.

A España comptem amb un funcionari d'Hisenda per cada 1.928 habitants, una xifra molt superior a la del Regne Unit (1 per cada 862 habitants), França (860) o Alemanya (729), països que tenen un frau fiscal a la meitat del que hi ha a Espanya

4.- Entrant en el punt de vista impositiu, cal una reestructuració per una major recaptació de l'impost sobre Societats així com l'establiment d'un impost global del Patrimoni i un altre sobre les operacions especulatives. Per altra banda, no carregar la majoria de la recaptació del sistema tributari en impostos regressius com l'IVA o bé directament sobre les rendes del treball via IRPF.

- Recuperar l'antic Impost sobre el Patrimoni, eliminat el 2008. Un impost clarament progressiu, i alhora modificar-ne la Llei per a evitar l'ús fraudulent de societats instrumentals patrimonials i SICAV per eludir el seu pagament.
- Equiparació de les rendes del treball amb les del capital (que només tributen fins a un 27% trencant tota equitat horitzontal. Integrar les rendes de capital a la base general de l'IRPF, de manera que els rendiments del capital tributin igual que els rendiments del treball. No podem continuar permetent que **viure de les rendes del capital surti molt més barat que viure del treball.**

- **Reduir el ventall de deduccions i exempcions** de què gaudeixen sobretot les grans empreses i que condueix a **que aquestes paguin efectivament tan sols el 19,3% dels seus beneficis, la qual cosa significa més de 10 punts menys del 30% establert.**
- **Defensem un nou tipus impositiu per a les grans empreses que facturin per sobre dels 45 milions d'euros.**
- **Successions i donacions - Establir un mínim de tributació de l'impost per a les CCAA que garanteixi la seva existència.** La llei d'acompanyament dels Pressupostos de la Generalitat per a l'any 2014 contempla una recuperació parcial de l'Impost de Successions.
- **IVA – tipus superior per als articles de luxe. La venda dels quals va augmentar el 15% entre el 2011 i el 2012**

5.- Campanya de conscienciació fiscal, si volem contribuents exemplars, hem de garantir la gestió exemplar dels nostres diners. Revisió del Codi Civil i Penal per a que els crims fiscals no quedin impunes. La ciutadania ha de percebre que s'actua contra els defraudadors.

En relació al Delicte Fiscal, cal destacar quatre punts:

1. la reforma de l'article 305 del Codi Penal per eliminar l'exclusa absoluta,
2. la tipificació d'un nou delicte consistent en l'oferiment al mercat de serveis idonis per a la defraudació tributària,
3. un increment de les penes del títol XIV seguint el principi de proporcionalitat penal i garantint el compliment efectiu de les penes i, finalment,
4. incrementar l'especialització de jutges i fiscals i possibilitar que els funcionaris d'Hisenda prestin el seu servei en qualitat de policia judicial en delictes contra la hisenda pública i blanqueig de capitals.

6.- Per últim, cal l'establiment de tributs finalistes en l'àmbit medi ambiental, per garantir el creixement sostenible i estimular els comportaments ambientals positius i

7.- Fiscalitat internacional – implantació de transaccions financeres i la lluita contra els paradisos fiscals fins a la seva eradicació

Reflexió final

Totes aquestes mesures garantirien suficients ingressos via impostos per a sostenir el nivell que considerem necessari de despesa pública en sanitat, educació, serveis socials i habitatge.

Un dels principals factors que està determinant l'estancament econòmic és la falta de demanda interior i d'inversió estatal. Creiem imprescindible que les administracions públiques actuïn com a motor econòmic, recaptant impostos d'allà on hi ha poder adquisitiu i retornant-los a la societat en forma de serveis públics, generant així activitat i ocupació i reengegant el cercle virtuós de l'economia.

Qualsevol mesura anunciada proposant una rebaixa impositiva té tan sols un caràcter electoralista. No és cert que abaixar impostos activi l'economia. Tan sols ho és quan les empreses reinverteixen beneficis en millores productives i formació. Això no ha passat en anteriors rebaixes en fiscalitat empresarial, ni s'espera que passi ara. Tots aquests guanys van a parar, un cop més, a l'economia financera i especulativa.

Els veritables culpables d'aquesta crisi, i els grans beneficiats del creixement econòmic durant els anys 2000-2007, no es corresponen amb qui actualment està fent un veritable esforç impositiu. Com veurem, més del 70% dels impostos es corresponen amb l'impost sobre la renda i l'IVA, recaptat majoritàriament sobre classes mitges i assalariades.

A més a més la corrupció porta a nivells mínims la consciència fiscal, a menys transparència i control, més frau fiscal. El increment de la corrupció en el nostre país tant a nivell privat com públic, està tenint un efecte molt negatiu en la consciència fiscal dels que sí paguen impostos.

Així doncs, si volem garantir un Estat del Benestar sòlid, solvent i d'accés universal i fer front de manera valenta a la crisi i a l'atur ens cal un sistema fiscal just, progressiu i que garanteixi que pagui més, qui més té.

Barcelona, 18 de març de 2014